

kring oyggjarnar

Oljuleki

Seinnapartin friggjadagin vórðu nakrar gøtur í Havn dálkaðar av olju. Oljan lak úr einum tanga, sum stóð á einum lastbili. Tangin skuldi flytast og varð hildið, at hann var tómur. Men nakað av olju var í honum kortini og undir flutninginum lak hon niður. Hon bleiv skjótt spulað burtur. Myndin er tikin í Sjóðargøtu.

Fáa fleiri rækjur

Í farnu viku vóru tingingar í Keypmannahavn millum landsstýrið og umboð fyrri donsku stjórnina. Her varð eisini tosað um rækjurnar undir Grønlandi. Føroyingar hava umleið 1500 tons eftir av rækjukvotuni undir Grønlandi. Men 500 tons liggja á eki 1, har litið er at fáa nú.

Ti hevur landsstýrið heitt á donsku stjórnina at fáa tillutað eina kvotu aðra staðni. Atli Dam, lögmaður, sigur, at eingin avgerð varð tikin undir samráðingunum, men tó kann sigast, at nakað verður tillutað føroyingum aftrat undir Grønlandi.

Føroya-flúgvingin

Undir tingingunum í Keypmannahavn hittu landsstýrisumboðini eisini nýggja danska ferðslumálaráðharran og tosaðu um møguleikan at yvirtaka Føroyaflúgvingin. Tann nevndin, sum hevur kannað figgarviðurskiptini í samband

við yvirtøku av flúgvinginini, er komin við einum álit, sum varð handað ferðslumálaráðharranum. Tað er ætlanin, at eitt felags føroyskt-danskt partafelag skal yvirtaka føroyaflúgvingin.

Sluppu óskalað

Ein maður og eitt barn sluppu úttan mein, tá ein bilur fór útav Gerðagøtu í Klaksvík beint fyri dagurðin sunnudagin. Bilurin fekk stóran skaða.

Framvegis horvin

Tann 33 ára gamli hálendingurin Jean Pierre Lohuis, sum hvarv í Klaksvík tann 23. september, er ikki komin aftur aftur. Politiið í Klaksvík hevur fingið nakrar fráboðanir frá fólki, sum siga seg hava sæð Jean Pierre, men tað hevur vist seg, at talan hevur verið um aðrar útlendingar.

Upplýst verður, at nógvir útlendingar arbeidda í Klaksvík. Herfyri kom m.a. ein familja úr Rhodesia.

Sjóverjan undir Føroyum:

— Vit vilja hava dyggiligt eftirlit

— og hóast eftirlitið við Føroyar er betur enn aðra staðni, mugu vit viðganga, at tað er ikki nóg gott, sigur Atli Dam, lögmaður

Sosialurin hevur sett lógmanni fyrispurningin:
— Næktar sjóverjan undir Føroyum tíðarinnar tørv?

— Tað velst um,

hvussu dyggiligt eftirlit ein vil hava. Men tað skal ikki vera nøkur loyna, at vit í Føroyum ynskja eitt ógvuliga gott eftirlit. Nú er tað so, at bæði danski

og føroyski parturin av sjóverju okkara helst verður settur sum ein hin munabesti í øllum heiminum, hóast vit einans hava fá skip til at røkja

hesa verju.

Atli Dam visur á, at javnan verður gjørt eftirlit umborð á útlandskum fiskiferum. Hetta eftirlit er rættiliga umfatandi, bæði meskaviddir og fongur verður kannaður. Men hóast eftirlitið við Føroyar er betur enn aðra staðni, mugu vit viðganga, at tað er ikki nóg gott.

— Eiga at fara varliga fram

— tí tað eru somu marknaðir, ið vit koma at kappast á, har vit selja frammanundan

Soleiðis sigur Atli Dam, lögmaður, uppá fyrispurning, um føroyingar gera ov lítið fyrri at skaffa sær rækjuloyvi við Canada.

Siðani fiskimarkið varð flutt út á 200 fjórðingar hava canadiarar lagt stóran dent á at útbýggja sín fiskiflota. Teir hava gjørt sonevndar samvinnusáttmálur við reiðarar úr øðrum londum. Atli Dam sigur, at í teimum rammusáttmálum, sum eru gjørdir við Canada, er møguleiki at undirskriva tilíkar samvinnusáttmálur.

Mannagongdin er tann, at canadiskir stovnar, feløg ella staklingar, ið arbeidda við fiskiáhugamálum, biðja stjórnina um ávís fiskiloyvi. Hesi feløg hava fyrri størsta partin eingi skip sjálvi. Ti royna tey at skaffa til vega femmand fiskifer, sum kunnu fiska uppá loyvini frá stjórnini.

Eingin varandi loysn

Atli Dam sigur, at orsøkin til hesa mannagongd er tann, at canadiarar, tá teir hava fingið síni egnu skip, ætla at brúka fiskiloyvini sjálvir. — Ti eru teir sátt-

málar, sum føroyingar hava gjørt við canadiarar ikki nøkur varandi loysn, men ein loysn, sum kanska kann røkka eini tvey ella trí ár. Atli Dam heldur ikki, at hetta er nøkur góð loysn longri framm í tíðini, tí tað eru teir somu marknaðir, vit koma at kappast á, ið vit selja á frammanundan.

Glaður fyrri samarbeiðið

— Persónliga eri eg glaður fyrri, at menn hava tikið hetta samarbeiðið upp, men eg eri eisini glaður fyrri, at tað hevur verið gjørt í so litlan mun, sum stóðan er í dag. Hetta mál var framtíð á fundi millum landsstýrið og felagið hjá rækjuskipum, og har varð víst á, at menn eiga at fara varliga fram, so vit ikki um stutta tíð eru í teirri støðu, at marknaðurin er oyðilagdur samstundis sum canadiarar eru tilreiðar til at yvirtaka fiskiskapin.

— Vilt tú tá mæla øðrum reiðarum til at gera

sáttmálur í Canada?

— Tað má vera stóðan á marknaðinum, og hvørjar kvotur talan er um, sum verður avgerandi. Vit hava eisini møguleikar at veiða annað enn rækjur í canadiskum sjógvi. Har eru bæði høguslokkur, sild lýsingur og onnur fiskasløg. Møguleikar eru eisini at veiða tilíkar fiskasløg í amerikanskum sjógvi.

— Hvar tað ikki skund at kanna hesar nýggju veiðumøguleikar?

— Tað hevur sjálvandi skund at taka tilíkar samráðingar upp, skulu vit fáa kvotur av hesum stovnum. Men tá mugu vit eisini hava skip, sum kunnu veiða hesar nøgdur. Tað nyttar ikki bara at biðja um kvotur, sum heldur ikki veiða nýttar. Og tað nyttar heldur ikki at fara uppá eitt samarbeiði við skipum, sum kundu verið nýtt aðra staðni.

Vit hava kvotur, sum vit als ikki nýta. Í Canada hava vit havt lodnukvotu í trí ár. Fyrsta árið var hon uppá 15.000 tons, næsta árið 5.000 tons og í ár er lodnukvotan 10.000 tons. Men vit hava einki veitt av hesum kvotum, sigur Atli Dam.

Neyðugt at útbýggja

— Í røðum mínum, sigur Atli Dam, havi eg ofta sagt, at tað er neyðugt at útbýggja sjóverjuna. Útbýggingin av okkara parti av hesi verju er farin fram í eitt stutt tíðarskeið. Vit hava bert eitt skip í løtuni, men tað næsta skipið verður tikið í nýtslu rættiliga skjótt.

— Eisini danski parturin av sjóverjunum má útbýggjast munandi, sigur lögmaður. Hetta krav er eisini sett donum, sum hava í umbúnað at keypa m.a. flogfer og helikoptara til sjóverjuna.

Atli Dam heldur fram:

— Tað hevur verið tosað um, at eftirlitið ikki er nóg gott, men eg haldi, at tað er órættvis tala móti teimum, sum arbeidda innan hesar stovnar. Ti metingarnar hjá útlendingum eru, at her verður gjørt eitt stórt arbeiði.

Fylgja væl við russum

— Hvar hevur tú hesar metingar frá?

— Tað eru metingar ein metir, har vit eru til samráðingar aðra staðni. Persónliga veit eg, at danski parturin av sjóverjunum hevur fylgt ógvuliga væl við russum. Bæði reiðskapur og fongur hevur verið kannaður. Annars hava verið gitingar framtíð um, at russar hava veitt sild undir Føroyum. Her haldi eg, at vit eiga at lurta eftir fiskiferðingum, sum siga, at

